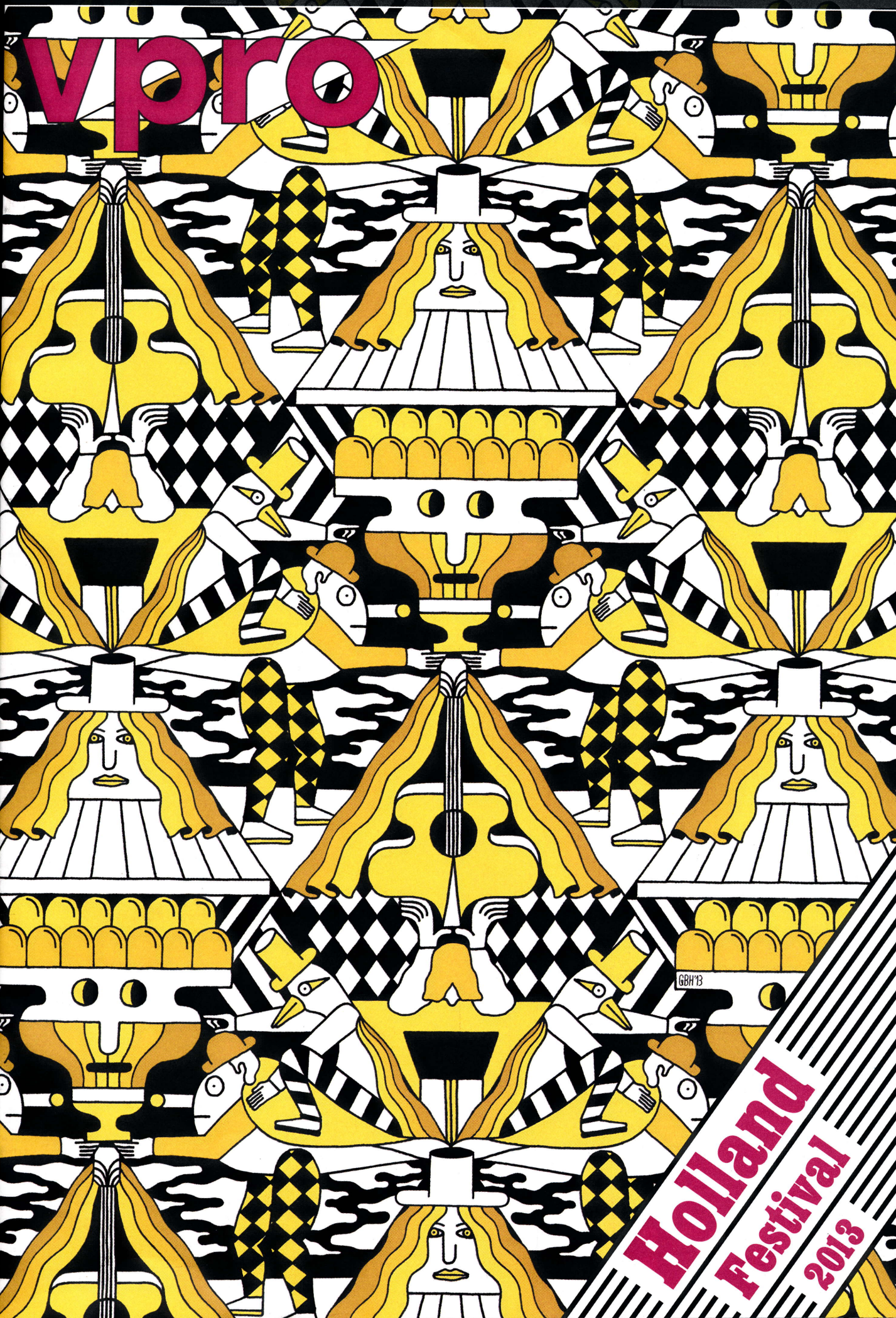

Hans was Heiri is een betoverende combinatie van circus en theater, met veel fantasie en humor gemaakt door de Zwitsers Zimmermann & De Perrot. 'Het leven is een try-out. Eén grote improvisatie.'

DOOR ILSE VAN DER VELDEN

'NA elk stuk blijven we zitten met het gevoel dat we nog maar de helft hebben gezegd. Dus dan beginnen we weer opnieuw.' Een late avond in Nice, half maart. Nadat het applaus is weggestorven, lichten Martin Zimmermann en Dimitri de Perrot, gezeten achter een salade in het theaterrestaurant, een tipje van de sluier op van hun vertederende universum. Sinds 1999 maakt het Zwitserse duo veelgeprezen en bekroonde voorstellingen. Zimmermann & De Perrot halen het circus het theater binnen. En verbinden dat met dans en muziek, mime en theater tot een eigen, vrolijk amalgaam dat zowel het expressionisme echoot van Pina Bausch als het absurdisme van Samuel Beckett. *Hans was Heiri* is vanaf januari 2012 op een tournee, die ze na het Holland Festival nog onder andere naar de Brooklyn Academy of Music in New York brengt. 'Zimmerman & De Perrot schitteren met integriteit, humor en hart,' schreef de Britse *Times*, die vijf sterren uitdeelde. Welke ontwikkeling laten hun vier voorstellingen tot nu toe zien? De Perrot: 'Eigenlijk is er niet veel veranderd. We werken nog vanuit dezelfde vragen en thema's: wat is het om mens te zijn, wat is het om te leven?' Grote vragen, ja. 'Maar we relativeren alles ook meteen weer, we lachen er om. Wij doen alles heel serieus, maar we nemen het niet serieus. Het leven is ook maar een try-out. Eén grote improvisatie.'

Hakken en een tasje

Vergis u niet: *Hans was Heiri* is minutiekus getimed en doorwrocht. Hun vijf dansers, zes met Zimmermann zelf meegerekend, zijn fenomenaal; lenig alsof er geen botten in hun lijf zitten, en met een ongelooflijk bereik op het gebied van expressie. Ze zijn allemaal peuter, kleuter, volwassenen, zoekers, bange mensen of stoere acrobaten: het hele spectrum komt voorbij. De personages – Vlinderdasman, het kleine slangenmens, de gek met de baard en de Lange Dame met het tasje – zijn ontstaan uit een geduldig proces van improvisaties, waarmee het maken van iedere voorstelling begint. De Perrot: 'We gaan op zoek naar hun persoonlijkheid; we pellen ze af als een artisjok, tot we bij de kern komen. Als je alleen bent, ben je helemaal jezelf, en volstrekt eerlijk. Maar in de buitenwereld

doe je je anders voor. Wanneer is iemand honderd procent in het hier en nu, en hoe kunnen we dat vangen? En wat gebeurt er als ze zich kwetsbaar tonen, en als ze fouten maken? Naar die dingen zoeken wij. Want alleen dan gebeurt er echt iets.' Bij de een was dat makkelijker dan bij de ander. Zimmermann: 'Dit zijn dansers, die met Alain Platel en De Keersmaecker hebben gewerkt, geen acteurs. Maar wij vragen wel om spel. Neem de lange dame: acrobatische toeren deed ze fantastisch, maar als we haar gewoon op toneel lieten rondlopen gebeurde er te weinig. We hebben haar hakken gegeven, en een tasje: dat was de oplossing. Toen werd ze iemand.'

Draaiend vierkant

Zoals al hun voorstellingen is ook *Hans was Heiri* opgebouwd rond het decor. Hier is dat een groot draaiend vierkant, ingedeeld in vakken. Het domineert het toneelbeeld: alles speelt zich in, op, onder of voor dat vierkant af. Het fun-

gek met de baard een hysterische yogaleraar speelt die keihard 'oooohm' staat te gillen. Als het vierkant draait, wordt het een hamsterwiel, carroussel, of een rad van fortuin. Maar doordraaien zal het, wat er verder ook gebeurt – het laat zich raden welke metafoor er schuilt in dat beeld. De spelers rennen rond als hamsters, allemaal dezelfde kant op: op zulke momenten zijn ze inwisselbaar, is het om het even wie is, is het 'Hans was Heiri' ofwel: 'lood om oud ijzer'.

Dolle rit

Het mooie van *Hans was Heiri* is dat je de onderliggende thematiek – de cyclus van het leven, de eeuwigdurende verandering, het onvermogen van de mens om grip te krijgen, en hoe we op elkaar

Dollerit in het poppenhuis

lijken 'ook al doen we nog zo ons best anders te zijn' – wel aanvoelt, maar de voorstelling zelf is nergens zwaar: het blijft licht. Dat is heel knap. Die avond in Nice zaten we in een zaal met opvallend veel kinderen: iedereen boven de tien jaar is hier op z'n plek, in deze dolle rit. Een rit vol knappe, acrobatische capriolen waarbij je 'oeh' en 'aah' wilt roepen. Je gaat van de ene naar de andere verrassing, begeleid door een muzikale lappendeken waarin alles voorbij komt, van gejodel tot 'Can you Feel the Force' en 'Für Elise'. Kinderen hebben pret, en jij als volwassene bent door iets aangeraakt dat je in een stemming brengt – licht melancholiek, maar met een glimlach op het gezicht – die nog lang blijft hangen.

KONINKLIJK THEATER CARRÉ

Hans was Heiri, 13, 14 en 15 juni, 20.00 uur

‘We werken vanuit grote vragen en thema’s: wat is het om mens te zijn, wat is het om te leven? Maar we relativeren alles ook meteen weer, we lachen er om.’

Dimitri de Perrot

Martin Zimmermann

MARIO DEL CURTO STRATES